

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 IR 60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 46² IR 52¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 24⁵ dalimi:

„24⁵. Kintamosios elektros energijos kainos sutartis (toliau – kintamosios kainos sutartis) – elektros energijos tiekėjo ir vartotojo sudaroma elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis, kurios kainodara atitinka kainos kitimą elektros energijos rinkoje, įskaitant kitos paros ir einamosios paros elektros energijos rinkas, tokiais intervalais, kurie yra ne retesni kaip atsiskaitymai rinkoje.“

2. Buvusias 2 straipsnio 24⁵ ir 24⁶ dalis atitinkamai laikyti 24⁶ ir 24⁷ dalimis.

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 33 punktu:

„33) suteikia patikimumo ženklą šio įstatymo 52¹ straipsnio 1 dalyje nurodytoms palyginimo priemonėms ir prižiūri šio įstatymo 52¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos palyginimo priemonės veikimą šio įstatymo 52¹ straipsnyje nustatyta tvarka;“.

2. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 34 punktu:

„34) nustato šio įstatymo 52¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų palyginimo priemonių patikimumo ženklo suteikimo ir šį ženklą turinčių palyginimo priemonių priežiūros tvarką;“.

3. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 35 punktu:

„35) nustato šio įstatymo 52¹ straipsnio 1 dalyje nurodytai palyginimo priemonei teikiamos informacijos apie tiekimo ir kitų paslaugų pasiūlymų, įskaitant pasiūlymus kintamosios kainos sutartims sudaryti, teikimo tvarką, terminus ir (ar) periodiškumą;“.

4. Buvusį 9 straipsnio 3 dalies 33 punktą laikyti 36 punktu.

3 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34 straipsnis. Atsiskaitymo už elektros energijos persiuntimą perdavimo tinklais garantijos

Skirstomųjų tinklų operatoriai ir vartotojai, kurių įrenginiai prijungti prie perdavimo tinklų ir kurie yra sudarę su nepriklausomu tiekėju elektros energijos ~~tiekimą~~ **pirkimo–pardavimo** sutartį, privalo sudaryti sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi ir laiku atsiskaityti už elektros energijos persiuntimą perdavimo tinklais ir už kitas operatoriaus teikiamas paslaugas, susijusias su elektros energijos persiuntimu, išskyrus už elektros energijos, skirtos energijos kaupimo įrenginiams įkrauti, persiuntimą, kada energijos kaupimo įrenginiams įkrauti patiektas elektros energijos kiekis, išskyrus technologinius nuostolius, vėliau yra grąžinamas į operatorių elektros tinklus. Nepriklausomas tiekėjas, kuris yra sudaręs sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi dėl atsiskaitymo už vartotojui suteiktas persiuntimo paslaugas, skirstomųjų tinklų operatorius ar vartotojas, pažeidę su perdavimo sistemos operatoriumi sudarytą sutartį, privalo perdavimo sistemos operatoriaus reikalavimu užtikrinti visų savo prievolių įvykdymą.“

4 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 43 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Visuomeninis tiekėjas privalo sudaryti sutartis ir šioje dalyje nurodytais terminais tiekti elektros energiją visuomenine elektros energijos kaina visiems jam išduotoje licencijoje nustatytoje teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, taip pat pažeidžiamiems vartotojams, kurie nepasirinko nepriklausomo tiekėjo. Visuomeninis tiekėjas nutraukia elektros energijos tiekimą šiems vartotojams toliau nurodytais terminais:

1) 2021 m. sausio 1 d. – visiems buitiniams vartotojams, kurių faktinis elektros energijos suvartojimas objekte laikotarpiu nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. gegužės 31 d. yra ne mažesnis kaip 5 000 kWh, taip pat buitiniams vartotojams, kurių objektai prijungti prie vidutinės įtampos elektros tinklų, išskyrus vartotojus, nurodytus šio įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse, ir pažeidžiamus vartotojus, kurie laikotarpiu nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. bent kartą buvo įgiję pažeidžiamo vartotojo statusą;

2) 2022 m. sausio 1 d. – visiems buitiniams vartotojams, kurių faktinis elektros energijos suvartojimas objekte laikotarpiu nuo 2020 m. ~~birželio~~ **sausio** 1 d. iki ~~2021 m. gegužės~~ **2020 m. gruodžio** 31 d. yra ne mažesnis kaip 1 000 kWh, išskyrus vartotojus, nurodytus šio įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse, ir pažeidžiamus vartotojus, kurie laikotarpiu nuo 2020 m. ~~birželio~~ **sausio** 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. bent kartą buvo įgiję pažeidžiamo vartotojo statusą;

3) 2023 m. sausio 1 d. – visiems likusiems vartotojams, kuriems elektros energija tiekama visuomenine elektros energijos kaina, įskaitant vartotojus, nurodytus šio įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse, ir pažeidžiamus vartotojus.“

2. Pakeisti 43 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Visuomeninis tiekėjas ~~likus ne mažiau kaip 5 kalendoriniams mėnesiams iki elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimo datos, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose:~~

1) **ne vėliau kaip iki 2021 m. rugpjūčio 1 d.** raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja šio straipsnio 1 dalies ~~1, 2 ir 3~~ punktuose nurodytus vartotojus apie sutarties su visuomeniniu tiekėju nutraukimą, jų pareigą pasirinkti nepriklausomą tiekėją **iki šio straipsnio 1 dalies 2 arba 3 punkte nurodyto termino**, numatomą elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimą vartotojams per nustatytą terminą nepasirinkus nepriklausomo tiekėjo, įskaitant informaciją apie garantinį elektros energijos tiekimą, garantinio tiekimo pradžią ir garantinio tiekimo sąlygas, numatytas šio straipsnio 5 dalyje ir šio įstatymo 44 straipsnyje, naujų sutarčių sudarymą ir ankstesnių sutarčių pasibaigimą, įskaitant garantinio tiekimo užtikrinimo atvejų, taip pat apie tai, kad skirstomųjų tinklų operatorius perduos jų asmens duomenis nepriklausomiems tiekėjams **pasiūlymo dėl** elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo **pateikimo** tikslu, nurodant, kokiais terminais ir kokie asmens duomenys bus perduoti to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams, ir apie tai, kad šie vartotojai turi teisę pranešti skirstomųjų tinklų operatoriui apie savo nesutikimą dėl jų asmens duomenų perdavimo nepriklausomiems tiekėjams;

2) elektroninių ryšių priemonėmis pateikdamas vartotojų objektų numerius **ne vėliau kaip iki 2021 m. rugpjūčio 1 d.** informuoja skirstomųjų tinklų operatorių apie šio straipsnio 1 dalies ~~1, 2~~ ir

3 punktuose nurodytus vartotojus **ir ne vėliau kaip iki 2022 m. gegužės 1 d. – šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytus vartotojus**, kuriems numatomas elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimas (išskyrus atvejus, kai skirstomųjų tinklų operatorius toje pačioje licencijuojamos veiklos teritorijoje kartu vykdo ir elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklą);

3) **ne vėliau kaip iki 2022 m. gegužės 1 d. raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytiems vartotojams pateikia šios dalies 1 punkte nurodytą informaciją.**“

3. Pakeisti 43 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Skirstomųjų tinklų operatorius:

1) iš visuomeninio tiekėjo gavęs informaciją apie numatomą elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimą konkrečioms šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytiems vartotojams, duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka perduoda visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams šių vartotojų duomenis: objekto numerį, objekto adresą, kontaktinę informaciją: telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą, jeigu tokius duomenis skirstomųjų tinklų operatorius turi, **vartotojo pasirinktą tarifą ar tarifo planą, įskaitant laiko zonų skaičių**, per kalendorinį mėnesį objekte suvartotos elektros energijos kiekį per 12 kalendorinių mėnesių **nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. (kai nepriklausomiems tiekėjams perduodami šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų vartotojų duomenys) ir nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. (kai nepriklausomiems tiekėjams perduodami šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų vartotojų duomenys)** laikotarpi, ~~nurodytą šio straipsnio 1 dalyje. Skirstomųjų tinklų operatorius neteikia duomenų nepriklausomam tiekėjui, jeigu vartotojas nesutinka su jo duomenų perdavimu ir praneša apie tai skirstomųjų tinklų operatoriui ne vėliau kaip likus 4 kalendoriniams mėnesiams iki elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimo datos, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose. Nurodytus duomenis skirstomųjų tinklų operatorius perduoda nepriklausomiems tiekėjams ne anksčiau kaip likus 4 kalendoriniams mėnesiams iki elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimo datos, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose. Po to, kai duomenys jau perduoti nepriklausomam tiekėjui, apie savo nesutikimą tvarkyti šioje dalyje nurodytus duomenis vartotojas informuoja konkretų nepriklausomą tiekėją. Nepriklausomi tiekėjai šioje dalyje numatyta tvarka gautus duomenis turi teisę tvarkyti (įskaitant teisę juos saugoti) tiek, kiek to reikia sutarčiai su vartotoju sudaryti, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesius, einančius po šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytos visuomeninio tiekimo nutraukimo dienos;~~

2) nepriklausomiems tiekėjams perduoda vartotojų, kurių elektros įrenginiai pirmą kartą prie skirstomųjų tinklų prijungiami po 2022 m. gegužės 1 d., duomenis, nurodytus šios dalies 1 punkte, jeigu iki elektros įrenginių prijungimo prie skirstomųjų tinklų dienos tokie vartotojai skirstomųjų tinklų operatoriui nepateikia nesutikimo dėl jų asmens duomenų perdavimo nepriklausomiems tiekėjams.“

4. Papildyti 43 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Skirstomųjų tinklų operatorius neteikia vartotojų duomenų nepriklausomam tiekėjui, jeigu vartotojas nesutinka, kad jo duomenys būtų perduoti, ir ne vėliau kaip iki 2021 m. rugsėjo 1 d., kai apie sutarties su visuomeniniu tiekėju nutraukimą vartotojas buvo informuotas šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, ir ne vėliau kaip iki 2022 m. birželio 1 d., kai apie sutarties su visuomeniniu tiekėju nutraukimą vartotojas buvo informuotas šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta tvarka, praneša apie tai skirstomųjų tinklų operatoriui. Šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytus duomenis skirstomųjų tinklų operatorius perduoda nepriklausomiems tiekėjams ne anksčiau kaip 2021 m. rugsėjo 1 d., kai apie sutarties su visuomeniniu tiekėju nutraukimą vartotojas buvo informuotas šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, ir ne anksčiau kaip 2022 m. birželio 1 d., kai apie sutarties su visuomeniniu tiekėju nutraukimą vartotojas buvo informuotas šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta tvarka. Nepriklausomi tiekėjai turi vadovautis tik atitinkamu laikotarpiu skirstomųjų tinklų operatoriaus nepriklausomiems tiekėjams perduotais vartotojų duomenimis. Po to, kai duomenys jau perduoti nepriklausomam tiekėjui, apie savo nesutikimą tvarkyti šioje dalyje nurodytus vartotojo duomenis vartotojas informuoja konkretų nepriklausomą tiekėją. Tais atvejais, kai vartotojas nesutinka, kad nepriklausomiems tiekėjams perduoti duomenys būtų tvarkomi visų nepriklausomų tiekėjų, apie nesutikimą jis informuoja skirstomųjų tinklų operatorių, kuris duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka apie tai informuoja nepriklausomus tiekėjus. Nepriklausomi tiekėjai šioje dalyje nustatyta tvarka gautus vartotojo duomenis turi teisę tvarkyti (įskaitant teisę ir pareigą juos saugoti) tiek, kiek to reikia pasiūlymui dėl elektros energijos pirkimo–

pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikti, tačiau ne ilgiau kaip iki 2023 m. gruodžio 31 d.“

5. Papildyti 43 straipsnį 3² dalimi:

„3². Kol šio straipsnio 3¹ dalyje nustatyta tvarka ir terminais skirstomųjų tinklų operatorius vartotojų duomenų neperdavė nepriklausomiems tiekėjams, visuomeniniam tiekėjui draudžiama vartotojų, kurių duomenys bus perduoti nepriklausomiems tiekėjams, atžvilgiu atlikti bet kokius tiesioginės rinkodaros veiksmus, susijusius su vartotojų skatinimu pasirinkti su visuomeniniu tiekėju susijusį nepriklausomą tiekėją.“

6. Papildyti 43 straipsnį 3³ dalimi:

„3³. Jeigu viena įmonė vykdo visuomeninio teikimo veiklą ir nepriklausomo teikimo veiklą, tai ši įmonė negali naudoti jokių visuomeninio tiekėjo turimų vartotojų duomenų nepriklausomo teikimo veiklai.“

7. Pakeisti 43 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Buitiniams vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ar kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su buitinais vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, elektros energijos tiekimą šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis užtikrina garantinis elektros energijos tiekėjas, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, kai atitinkamam vartotojui elektros energija tiekama visuomenine elektros energijos kaina. Buitiniams vartotojams garantinis elektros energijos tiekimas užtikrinamas pagal garantinio elektros energijos tiekėjo viešai skelbiamas garantinio elektros energijos tiekimo užtikrinimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sąlygas, kurios rengiamos Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka.“

8. Pakeisti 43 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Tinklų operatorius ne vėliau kaip prijungimo prie elektros tinklų dieną informuoja buitinį vartotoją, nepasirinkusį nepriklausomo tiekėjo, apie visuomeninį tiekėją, užtikrinsiantį elektros energijos tiekimą, ir nurodo jo kontaktinius duomenis, o visuomeninį tiekėją – apie elektros energijos tiekimo užtikrinimo buitiniam vartotojui pradžią ir pagrindą ir nurodo buitinio vartotojo duomenis, reikalingus elektros energijos tiekimui užtikrinti. Kai elektros energijos tiekimas buitiniam vartotojui turi būti užtikrinamas dėl to, kad jo pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, visuomeninis tiekėjas (jeigu jis privalo užtikrinti elektros energijos tiekimą šio straipsnio 1 dalyje numatyta tvarka) ar garantinis elektros energijos tiekėjas šio įstatymo 44 straipsnyje numatyta tvarka elektros energijos tiekimą pradeda vykdyti šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 1 punkte ar 3 dalyje nustatytais terminais. Jeigu buitinis vartotojas nesudaro elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su visuomeniniu tiekėju, buitinio vartotojo ir visuomeninio tiekėjo tarpusavio santykiams taikomos energetikos ministro patvirtintame Buitinių vartotojų su tiekėjais sudaromų elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartinių sąlygų apraše nustatytos standartinės sutarties sąlygos.“

5 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Elektros energijos garantinis tiekimas

1. Vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ar kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, užtikrinamas garantinis tiekimas šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Garantinis elektros energijos tiekėjas garantinį tiekimą atlieka laikydamasis šių sąlygų:

1) garantinis tiekimas vartotojui užtikrinamas, kai vartotojas, ne vėliau kaip prieš 3 2 savaites iki nepriklausomo tiekėjo nutraukiamos veiklos arba su vartotoju sudarytos elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties, arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties nutraukimo gavęs nepriklausomo tiekėjo rašytinį ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktą įspėjimą, per 2 savaites **vieną savaitę** nuo šio pranešimo gavimo dienos nepasirenka kito nepriklausomo tiekėjo ar paaiškėja šio straipsnio 3 dalyje nurodytos aplinkybės – tokiais atvejais vartotojo su nepriklausomu tiekėju sudaryta elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis laikoma nutraukta. Garantinis tiekimas vartotojams užtikrinamas persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su skirstomųjų tinklų operatoriumi pagrindu. Vartotojams, kurie tokios sutarties nėra sudarę, garantinis elektros energijos tiekimas užtikrinamas pagal garantinio elektros energijos tiekėjo viešai skelbiamas garantinio elektros energijos tiekimo užtikrinimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sąlygas, kurios rengiamos Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka. Vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, nusprendusiam sudaryti elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su nepriklausomu tiekėju, garantinis tiekimas nutraukiamas ne vėliau kaip per 3 2 savaites nuo nepriklausomo tiekėjo pranešimo garantiniam elektros energijos tiekėjui pateikimo dienos. Garantinio tiekimo trukmė – ne ilgiau kaip 6 mėnesiai. Jeigu per 6 mėnesius vartotojas nepasirenka naujo nepriklausomo tiekėjo, garantinis elektros energijos tiekėjas įgyja teisę nutraukti elektros energijos tiekimą vartotojui. Apie garantinio tiekimo nutraukimą garantinis elektros energijos tiekėjas įspėja vartotoją ne vėliau kaip prieš 3 2 savaites iki elektros energijos tiekimo nutraukimo dienos;

2) jeigu vartotojas, kuriam buvo suteiktas garantinis tiekimas, garantinio tiekimo laikotarpiu pasirenka nepriklausomą tiekėją, vartotojas privalo sumokėti garantiniam elektros energijos tiekėjui už suvartotą elektros energiją pagal garantinio elektros energijos tiekėjo pateiktą mokėjimo dokumentą;

3) vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, susiformavusiai Lietuvos kainų zonoje, pritaikius koeficientą 1,25. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką. Garantinio tiekimo kainą apskaičiuoja ir nustato garantinis elektros energijos tiekėjas.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytas 3 2 savaitių nepriklausomo tiekėjo pranešimo terminas netaikomas ir garantinis tiekimas užtikrinamas nedelsiant, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo bet kurios iš šių aplinkybių atsiradimo:

1) vartotojo pasirinktas nepriklausomas tiekėjas pažeidžia reguliuojamos veiklos sąlygas ir Taryba sustabdo ar panaikina elektros energijos tiekimo veiklos leidimo galiojimą;

2) balansavimo energijos tiekėjas ar pardavimo sistemos operatorius nutraukia balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartį su nepriklausomu tiekėju ir nėra sudaryta balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartis su kitu balansavimo tiekėju;

3) nepriklausomam tiekėjui yra iškelta bankroto byla arba kreditorių susirinkime priimtas nutarimas vykdyti bankroto procedūras ne teismo tvarka;

4) kitais tiesiogiai nuo nepriklausomo tiekėjo veiksmų nepriklausančiais atvejais, dėl kurių nepriklausomas tiekėjas negali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją vartotojams (*force majeure*).

4. Nepriklausomas tiekėjas privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šio straipsnio 3 dalyje nustatytų aplinkybių atsiradimo, savo vartotojams ir atitinkamam tinklų operatoriui pranešti apie garantinio tiekimo pradžią ir pagrindą, o vartotojams – ir apie asmenį, vykdysiantį garantinio tiekimo funkciją, ir jo kontaktinius duomenis. Vartotojai, kurių suvartotos elektros energijos apskaitos prietaisų rodmenys nėra nuskaitomi nuotoliniu būdu, nedelsdami, ne

vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo garantinio tiekimo pradžios, jeigu apie tai jie buvo tinkamai informuoti, privalo užfiksuoti faktinius elektros energijos apskaitos prietaiso rodmenis ir juos pranešti tinklų operatoriui. Jeigu nepriklausomi tiekėjai ar vartotojai neįvykdo ar tinkamai neįvykdo šioje dalyje nustatytų pareigų, garantinio tiekimo metu tiekiamos elektros energijos kiekis nustatomas Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka.

5. Vartotojai, kuriems šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis užtikrinamas garantinis tiekimas, atsiskaito su asmeniu, atliekančiu garantinio tiekimo funkciją, už garantinį tiekimą, taip pat su tinklų operatoriais, kaip nurodyta šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje ir 46 straipsnio 5 dalyje, už elektros energijos persiuntimą perdavimo ir (ar) skirstomaisiais tinklais, sisteminės paslaugas ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas.

6. Garantinis elektros energijos tiekėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo garantinio tiekimo užtikrinimo pradžios raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja vartotojus, išskyrus buitinius vartotojus, apie tai, kad garantinis elektros energijos tiekėjas nuo garantinio tiekimo pradžios suteikė prieigą nepriklausomiems tiekėjams prie šių vartotojų duomenų: objekto numerio, objekto adreso, kontaktinės informacijos (telefono ryšio numerio ir elektroninio pašto adreso), jeigu tokius duomenis garantinis elektros energijos tiekėjas turi, vartotojo pasirinktas tarifo ar tarifo plano, įskaitant laiko zonų skaičių. Tais atvejais, kai šioje dalyje nurodyti vartotojai yra fiziniai asmenys, perkantys elektros energiją ūkinei komercinei ar profesinei veiklai, prieiga prie šioje dalyje nurodytų vartotojų duomenų suteikiama šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatyta tvarka. Prieiga prie šių vartotojo duomenų nepriklausomiems tiekėjams užtikrinama tol, kol vartotojui užtikrinamas garantinis tiekimas. Nepriklausomi tiekėjai gautus vartotojų duomenis naudoja vartotojų duomenis naudoja pasiūlymui dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikti tiek, kiek jų naudojimas nepažeidžia Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo reikalavimų.

7. Garantinis elektros energijos tiekėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo garantinio tiekimo užtikrinimo pradžios raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja buitinius vartotojus apie tai, kad pasiūlymo dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikimo tikslu perduos visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams šiuos buitinių vartotojų duomenis: objekto numerį, objekto adresą, kontaktinę informaciją (telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą), jeigu tokius duomenis garantinis elektros energijos tiekėjas turi, buitinio vartotojo pasirinktą tarifą ar tarifo planą, įskaitant laiko zonų skaičių, per kalendorinį mėnesį buitinio vartotojo objekte suvartotos elektros energijos kiekį per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių iki garantinio tiekimo pradžios laikotarpio, taip pat informaciją apie tai, kad, buitiniam vartotojui nesutinkant, kad jo duomenys būtų perduoti nepriklausomiems tiekėjams, buitinis vartotojas turi apie tai pranešti garantiniam elektros energijos tiekėjui per 30 kalendorinių dienų nuo garantinio tiekimo užtikrinimo pradžios. Jeigu per nurodytą laiką buitinis vartotojas to nepadaro, šioje dalyje nurodyti buitinio vartotojo duomenys šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka bus perduoti nepriklausomiems tiekėjams.

8. Garantinis elektros energijos tiekėjas, per šio straipsnio 7 dalyje nurodytą terminą negavęs buitinio vartotojo nesutikimo dėl jo duomenų perdavimo nepriklausomiems tiekėjams, nuo kito kalendorinio mėnesio visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka suteikia prieigą prie buitinio vartotojo duomenų ir juos kas mėnesį atnaušina. Tais atvejais, kai buitinis vartotojas prieštarauja dėl konkrečioms nepriklausomiems tiekėjams suteiktos prieigos prie jo duomenų, apie savo nesutikimą tvarkyti duomenis buitinis vartotojas informuoja konkretų nepriklausomą tiekėją. Tais atvejais, kai buitinis vartotojas prieštarauja dėl visiems nepriklausomiems tiekėjams suteiktos prieigos prie jo duomenų, apie savo nesutikimą buitinis vartotojas informuoja garantinį elektros energijos tiekėją, kuris duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka apie tai

informuoja nepriklausomus tiekėjus. Nepriklausomi tiekėjai iš garantinio elektros energijos tiekėjo gautus buitinio vartotojo duomenis duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka turi teisę tvarkyti (įskaitant teisę ir pareigą juos saugoti) tiek, kiek to reikia pasiūlymui dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties sudarymo pateikti, tačiau ne ilgiau kaip iki 2023 m. gruodžio 31 d.

9. Šio straipsnio 7 ir 8 dalyje numatyta priegios prie buitinių vartotojų duomenų suteikimo tvarka netaikoma buitiniams vartotojams, kuriems garantinis tiekimas užtikrinamas šio įstatymo 43 straipsnio nustatyta tvarka nepasirinkus nepriklausomo elektros energijos tiekėjo.“

6 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Elektros energijos garantinis tiekimas

1. Vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ar kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, užtikrinamas garantinis tiekimas šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Garantinis elektros energijos tiekėjas garantinį tiekimą atlieka laikydamasis šių sąlygų:

1) garantinis tiekimas vartotojui užtikrinamas, kai vartotojas, ne vėliau kaip prieš 3 2 savaites iki nepriklausomo tiekėjo nutraukiamos veiklos arba su vartotoju sudarytos elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties nutraukimo gavęs nepriklausomo tiekėjo rašytinį ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktą įspėjimą, per 2 savaites vieną savaitę nuo šio pranešimo gavimo dienos nepasirenka kito nepriklausomo tiekėjo ar paaiškėja šio straipsnio 3 dalyje nurodytos aplinkybės – tokiais atvejais vartotojų su nepriklausomu tiekėju sudaryta elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis laikoma nutraukta. Garantinis tiekimas vartotojams užtikrinamas persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su skirstomųjų tinklų operatoriumi pagrindu. Vartotojams, kurie tokios sutarties nėra sudarę, garantinis elektros energijos tiekimas užtikrinamas pagal garantinio elektros energijos tiekėjo viešai skelbiamas garantinio elektros energijos tiekimo užtikrinimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sąlygas, kurios rengiamos Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka. Vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, nusprendusiam sudaryti elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su nepriklausomu tiekėju, garantinis tiekimas nutraukiamas ne vėliau kaip per 3 2 savaites nuo nepriklausomo tiekėjo pranešimo garantiniam elektros energijos tiekėjui pateikimo dienos. Garantinio tiekimo trukmė – ne ilgiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus pažeidžiamus vartotojus. Jeigu per 6 mėnesius vartotojas, išskyrus pažeidžiamus vartotojus, nepasirenka naujo nepriklausomo tiekėjo, garantinis elektros energijos tiekėjas įgyja teisę nutraukti elektros energijos tiekimą vartotojui. Apie garantinio tiekimo nutraukimą garantinis elektros energijos tiekėjas įspėja vartotoją ne vėliau kaip prieš 3 2 savaites iki elektros energijos tiekimo nutraukimo dienos;

2) jeigu vartotojas, kuriam buvo suteiktas garantinis tiekimas, garantinio tiekimo laikotarpiu pasirenka nepriklausomą tiekėją, vartotojas privalo sumokėti garantiniam elektros energijos tiekėjui už suvartotą elektros energiją pagal garantinio elektros energijos tiekėjo pateiktą mokėjimo dokumentą;

3) vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, išskyrus pažeidžiamus vartotojus, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, susiformavusiai Lietuvos kainų zonoje, pritaikius koeficientą 1,25. Garantinio tiekimo kaina pažeidžiamiesiems vartotojams apskaičiuojama kaip vidutinė praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainos, susiformavusios Lietuvos kainų zonoje, ir garantinio tiekimo pažeidžiamiesiems vartotojams paslaugos kainos, kurią nustato Taryba, suma. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos

tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką. Garantinio tiekimo kainą apskaičiuoja ir nustato garantinis elektros energijos tiekėjas bei paskelbia ją savo interneto svetainėje.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytas **3 2** savaičių nepriklausomo tiekėjo pranešimo terminas netaikomas ir garantinis tiekimas užtikrinamas nedelsiant, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo bet kurios iš šių aplinkybių atsiradimo:

1) vartotojo pasirinktas nepriklausomas tiekėjas pažeidžia reguliuojamos veiklos sąlygas ir Taryba sustabdo ar panaikina elektros energijos tiekimo veiklos leidimo galiojimą;

2) balansavimo energijos tiekėjas ar perdavimo sistemos operatorius nutraukia balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartį su nepriklausomu tiekėju ir nėra sudaryta balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartis su kitu balansavimo tiekėju;

3) nepriklausomam tiekėjui yra iškelta bankroto byla arba kreditorių susirinkime priimtas nutarimas vykdyti bankroto procedūras ne teismo tvarka;

4) kitais tiesiogiai nuo nepriklausomo tiekėjo veiksmų nepriklausančiais atvejais, dėl kurių nepriklausomas tiekėjas nebegali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją vartotojams (*force majeure*).

4. Nepriklausomas tiekėjas privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šio straipsnio 3 dalyje nustatytų aplinkybių atsiradimo, savo vartotojams ir atitinkamam tinklų operatoriui pranešti apie garantinio tiekimo pradžią ir pagrindą, o vartotojams – ir apie asmenį, vykdysiantį garantinio tiekimo funkciją, ir jo kontaktinius duomenis. Vartotojai, kurių suvartotos elektros energijos apskaitos prietaisų rodmenys nėra nuskaitomi nuotoliniu būdu, nedelsdami, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo garantinio tiekimo pradžios, jeigu apie tai jie buvo tinkamai informuoti, privalo užfiksuoti faktinius elektros energijos apskaitos prietaiso rodmenis ir juos pranešti tinklų operatoriui. Jeigu nepriklausomi tiekėjai ar vartotojai neįvykdo ar tinkamai neįvykdo šioje dalyje nustatytų pareigų, garantinio tiekimo metu tiekiamos elektros energijos kiekis nustatomas Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka.

5. Vartotojai, kuriems šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis užtikrinamas garantinis tiekimas, atsiskaito su asmeniu, atliekančiu garantinio tiekimo funkciją, už garantinį tiekimą, taip pat su tinklų operatoriais, kaip nurodyta šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje ir 46 straipsnio 5 dalyje, už elektros energijos persiuntimą perdavimo ir (ar) skirstomaisiais tinklais, sisteminės paslaugas ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas.

6. Garantinis elektros energijos tiekėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo garantinio tiekimo užtikrinimo pradžios raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja vartotojus, išskyrus buitinius vartotojus, apie tai, kad garantinis elektros energijos tiekėjas nuo garantinio tiekimo pradžios suteikė prieigą nepriklausomiems tiekėjams prie šių vartotojų duomenų: objekto numerio, objekto adreso, kontaktinės informacijos (telefono ryšio numerio ir elektroninio pašto adreso), jeigu tokius duomenis garantinis elektros energijos tiekėjas turi, vartotojo pasirinktas tarifo ar tarifo plano, įskaitant laiko zonų skaičių. Tais atvejais, kai šioje dalyje nurodyti vartotojai yra fiziniai asmenys, perkantys elektros energiją ūkinei komercinei ar profesinei veiklai, prieiga prie šioje dalyje nurodytų vartotojų duomenų suteikiama šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatyta tvarka. Prieiga prie šių vartotojo duomenų nepriklausomiems tiekėjams užtikrinama tol, kol vartotojui užtikrinamas garantinis tiekimas. Nepriklausomi tiekėjai gautus vartotojų duomenis naudoja vartotojų duomenis naudoja pasiūlymui dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikti tiek, kiek jų naudojimas nepažeidžia Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo reikalavimų.

7. Garantinis elektros energijos tiekėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo garantinio tiekimo užtikrinimo pradžios raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja buitinius vartotojus apie tai, kad pasiūlymo dėl elektros energijos pirkimo–

pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikimo tikslu perduos visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams šiuos buitinių vartotojų duomenis: objekto numerį, objekto adresą, kontaktinę informaciją (telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą), jeigu tokius duomenis garantinis elektros energijos tiekėjas turi, buitinio vartotojo pasirinktą tarifą ar tarifo planą, įskaitant laiko zonų skaičių, per kalendorinį mėnesį buitinio vartotojo objekte suvartotos elektros energijos kiekį per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių iki garantinio tiekimo pradžios laikotarpio, taip pat informaciją apie tai, kad, buitiniam vartotojui nesutinkant, kad jo duomenys būtų perduoti nepriklausomiems tiekėjams, buitinis vartotojas turi apie tai pranešti garantiniam elektros energijos tiekėjui per 30 kalendorinių dienų nuo garantinio tiekimo užtikrinimo pradžios. Jeigu per nurodytą laiką buitinis vartotojas to nepadaro, šioje dalyje nurodyti buitinio vartotojo duomenys šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka bus perduoti nepriklausomiems tiekėjams.

8. Garantinis elektros energijos tiekėjas, per šio straipsnio 7 dalyje nurodytą terminą negavęs buitinio vartotojo nesutikimo dėl jo duomenų perdavimo nepriklausomiems tiekėjams, nuo kito kalendorinio mėnesio visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka suteikia prieigą prie buitinio vartotojo duomenų ir juos kas mėnesį atnauja. Tais atvejais, kai buitinis vartotojas prieštarauja dėl konkrečioms nepriklausomiems tiekėjams suteiktos prieigos prie jo duomenų, apie savo nesutikimą tvarkyti duomenis buitinis vartotojas informuoja konkretų nepriklausomą tiekėją. Tais atvejais, kai buitinis vartotojas prieštarauja dėl visiems nepriklausomiems tiekėjams suteiktos prieigos prie jo duomenų, apie savo nesutikimą buitinis vartotojas informuoja garantinį elektros energijos tiekėją, kuris duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka apie tai informuoja nepriklausomus tiekėjus. Nepriklausomi tiekėjai iš garantinio elektros energijos tiekėjo gautus buitinio vartotojo duomenis duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka turi teisę tvarkyti (įskaitant teisę ir pareigą juos saugoti) tiek, kiek to reikia pasiūlymui dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties sudarymo pateikti, tačiau ne ilgiau kaip iki 2023 m. gruodžio 31 d.

9. Šio straipsnio 7 ir 8 dalyje numatyta prieigos prie buitinių vartotojų duomenų suteikimo tvarka netaikoma buitiniams vartotojams, kuriems garantinis tiekimas užtikrinamas šio įstatymo 43 straipsnio nustatyta tvarka nepasirinkus nepriklausomo elektros energijos tiekėjo.“

7 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 45 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vartotojas turi teisę vienašališkai neatlygintinai nutraukti sutartį su visuomeniniu tiekėju. Vartotojas privalo apie sutarties nutraukimą raštu įspėti visuomeninį tiekėją ne vėliau kaip prieš

~~3 2 savaites iki sutarties nutraukimo dienos ir iki sutarties nutraukimo dienos visiškai atsiskaityti su visuomeniniu tiekėju už suvartotą elektros energiją~~ atsiskaityti su visuomeniniu tiekėju už iki sutarties nutraukimo dienos suvartotą elektros energiją ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, paskutinės kalendorinės dienos. “

8 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Nepriklausomas elektros energijos tiekimas

1. Jeigu yra rašytinis ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktas vartotojo sutikimas, nepriklausomas tiekėjas turi teisę iš skirstomųjų tinklų operatoriaus gauti vartotojo elektros energijos suvartojimo duomenis, kurie naudojami pasiūlymui dėl elektros energijos tiekimo parengti ir pateikti vartotojui. Vartotojo elektros energijos suvartojimo duomenų pateikimo nepriklausomam tiekėjui tvarka nustatoma Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse. Nepriklausomas tiekėjas jį pasirinkusiems vartotojams elektros energiją tiekia pagal sutartis.

Vartotojo prašymu nepriklausomas tiekėjas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo vartotojo prašymo pateikimo dienos privalo parengti ir pateikti elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties projektą. **Šios sutartys sudaromos raštu arba, esant techninėms galimybėms, elektroninių ryšių priemonėmis (pasirašomos saugiu elektroniniu parašu, per elektroninės bankininkystės sistemą ar naudojant kitas technologijas), jeigu jomis galima tinkamai identifikuoti sutartį sudarantį asmenį. Šioje dalyje nurodytas sutartis gali būti siūloma sudaryti ir nuotoliniu būdu telefonu. Nuotolinių sutarčių telefonu sudarymo tvarką ir kitus reikalavimus tokioms sutartims nustato Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.228⁷, 6.228⁸, 6.228¹⁰ ir 6.228¹¹ straipsniai.**

2. Nepriklausomų tiekėjų ir vartotojų tarpusavio santykiai grindžiami šio įstatymo 61 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sutartimis. **Buitinis vartotojas paprastos rašytinės formos įgaliojimu gali įgaluoti kitą fizinį asmenį jo vardu su nepriklausomu tiekėju sudaryti elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį.** Su buitiniiais vartotojais sudaromos elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartys privalo atitikti energetikos ministro patvirtintame Buitinių vartotojų su tiekėjais sudaromų elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartinių sąlygų apraše nustatytas sąlygas. Nepriklausomas tiekėjas neprivalo sudaryti su vartotoju sutarties ar tiekti elektros energiją vartotojui ar jo objektams, jeigu vartotojas nesutinka su tiekėjo nurodytomis nepriklausomo elektros energijos tiekimo sąlygomis. Nepriklausomo tiekėjo atsisakymas sudaryti sutartį gali būti skundžiamas šio įstatymo 78 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Nepriklausomas tiekėjas, ~~prieš sudarydamas~~ **sudaręs elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su vartotoju** arba nutraukdamas elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su vartotoju, privalo prieš ~~3~~ **2** savaites **iki su vartotoju sudarytoje sutartyje numatytos sutarties įsigaliojimo datos arba iki sutartyje nurodytos elektros energijos tiekimo pradžios datos, jei jos nesutampa,** apie tai raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis pranešti tinklų operatoriumi, prie kurio valdomų tinklų yra prijungti vartotojo įrenginiai, **ir informuoti vartotoją apie sutarties įsigaliojimo datą arba elektros energijos tiekimo pradžios datą.** Šioje dalyje nustatytais terminais ir būdais nepriklausomas tiekėjas taip pat privalo informuoti vartotoją apie planuojamą sutarties su juo nutraukimą. **Šioje dalyje nustatytas tinklų operatoriaus informavimo terminas netaikomas, kai elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis su vartotoju sudaroma arba nutraukiama keičiantis vartotojo objekto savininkui.**

4. **Vartotojui keičiant tiekėją, Tinklų tinklų operatorius, gavęs nepriklausomo tiekėjo pranešimą apie elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymą, ne vėliau kaip prieš 2 savaites iki naujos sutarties įsigaliojimo datos per 3 dienas nuo tokio pranešimo gavimo** informuoja apie tai ankstesnį tiekėją, vartotoją ir naują tiekėją.

5. Vartotojai, kurių įrenginiai prijungti prie perdavimo tinklų, pirkdami elektros energiją iš nepriklausomo tiekėjo, privalo perdavimo sistemos operatoriumi apmokėti už elektros energijos persiuntimą perdavimo tinklais, taip pat už sisteminę paslaugą ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, išskyrus už elektros energijos kiekį, persiustą energijos kaupimo įrenginiams įkrauti energiją, kada energijos kaupimo įrenginiams įkrauti patiektas elektros energijos kiekis, išskyrus technologinius nuostolius, vėliau yra grąžinamas į operatorių elektros tinklus. Vartotojas, gavęs perdavimo sistemos operatoriaus ir nepriklausomo tiekėjo sutikimą bei būdamas atsakingas perdavimo sistemos operatoriumi, šioje dalyje nurodytas vartotojo pinigines prievoles gali pavesti vykdyti nepriklausomam tiekėjui.“

9 straipsnis. 46¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 46 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Gamintojas, elektros energiją gaminantis iš atsinaujinančių išteklių, prieš sudarydamas arba nutraukdamas atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį su vartotoju, privalo prieš 3 2 savaites apie tai raštu pranešti tinklų operatoriui, prie kurio valdomų tinklų yra prijungti vartotojo įrenginiai.“

2. Pakeisti 46 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Vartotojas, prieš sudarydamas arba nutraukdamas atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį su gamintoju, elektros energiją gaminančiu iš atsinaujinančių išteklių, privalo prieš 3 2 savaites apie tai raštu pranešti tinklų operatoriui, prie kurio valdomų tinklų yra prijungti vartotojo įrenginiai, taip pat visuomeniniam tiekėjui, kurio licencijoje nurodytoje teritorijoje yra buitinio vartotojo įrenginiai.“

10 straipsnis. Įstatymo papildymas 46² straipsniu

Papildyti Įstatymą 46² straipsniu:

„46² straipsnis. Elektros energijos tiekimas pagal kintamosios kainos sutartį

1. Nepriklausomi tiekėjai Energetikos ministerijos nustatyta tvarka ir sąlygomis gali sudaryti kintamosios elektros energijos kainos sutartis su vartotojais.

2. Nepriklausomi tiekėjai, turintys daugiau kaip 200 000 vartotojų, vartotojo, kurio objekte yra įrengtas išmanusis apskaitos prietaisas, prašymu privalo sudaryti su tokiu vartotoju kintamosios kainos sutartį. Elektros energijos tiekimui pagal kintamosios kainos sutartis taikomos šio įstatymo 46 straipsnio nuostatos tiek, kiek jos neprieštarauja šio straipsnio nuostatoms.

3. Tiekėjai privalo Energetikos ministerijos nustatyta tvarka ir sąlygomis informuoti vartotojus apie kintamosios kainos sutarčių teikiamas galimybes, veiksniai, kurie turi įtakos kintamosios kainos sandarai ir kainos kitimui, su tokiomis sutartimis susijusias išlaidas ir jų keliamą riziką ir pateikti informaciją vartotojams, su kuriais jau yra sudarytos tokios sutartys, arba informuoti tuos vartotojus, su kuriais ketinama sudaryti kintamosios kainos sutartį, apie poreikį įrengti išmaniąsias apskaitos sistemas.

4. Tiekėjai be išankstinio rašytinio vartotojo sutikimo neturi teisės keisti esamų sutarčių su vartotoju į kintamosios kainos sutartis.

5. Taryba jos nustatyta tvarka iki 2032 m. gruodžio 31 d. vykdo kintamosios kainos sutarčių pagrindinių pokyčių, įskaitant pasiūlymus rinkoje, poveikį vartotojų sąskaitoms, kainų svyravimo lygį, stebėseną ir teikia viešai informaciją apie tokios stebėsenos rezultatus.“

11 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. ~~Buitinis vartotojas~~ **Buitiniai vartotojai, labai mažos įmonės ir mažos įmonės, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, turi teisę vienašališkai neatlygintinai nutraukti elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su nepriklausomu tiekėju ir turi teisę neatlygintinai pakeisti nepriklausomą tiekėją. Buitinis vartotojas Buitiniai vartotojai, labai mažos įmonės ir mažos įmonės, kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, privalo apie elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties nutraukimą raštu įspėti nepriklausomą tiekėją ne vėliau kaip prieš 3 2 savaites ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio įstatymo 51 straipsnio 7 dalyje nurodytos galutinės (uždarymo) sąskaitos gavimo dienos visiškai atsiskaityti su nepriklausomu tiekėju už suvartotą elektros energiją ir (ar) suteiktas paslaugas.“**

12 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 49 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) vartotojai turi teisę pakeisti tiekėją, atsižvelgdami į šiame įstatyme ir (ar) sutartyje su tiekėju nustatytus įspėjimo terminus ir kitas sąlygas. Kai vartotojas pageidauja pakeisti tiekėją

laikydamas šį šį įstatyme ir (ar) sutartyje nurodytą įspėjimo terminą ir kitų sąlygų, naujas tiekėjas apie tai praneša tinklų operatoriui, prie kurio valdomų tinklų yra prijungti vartotojo įrenginiai. Atitinkamas tinklų operatorius imasi priemonių, kad būtų sudarytos sąlygos pakeitimui atlikti per ne ilgesnį kaip 3 2 savaičių laikotarpį;“.

2. Pakeisti 49 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) vartotojams, kurie nepasirinko nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ar kurių pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį **arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba persiuntimo paslaugos teikimo sutartį**, nevykdo prisiimtų įsipareigojimų, jeigu tokiems vartotojams elektros energija nėra tiekama visuomenine elektros energijos kaina, šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis užtikrinamas garantinis tiekimas;“.

13 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Papildyti 51 straipsnio 7 dalį 4 punktu:

„4) nuorodas į šio įstatymo 52¹ straipsnyje nurodytas palyginimo priemones.“

14 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) vienašališkai neatlygintinai nutraukti elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis informavęs tiekėją ne vėliau kaip prieš 3 2 savaites iki numatomos sutarties nutraukimo dienos;“.

15 straipsnis. Įstatymo papildymas 52¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 52¹ straipsniu:

„52¹ straipsnis. Nepriklausomų tiekėjų pasiūlymų palyginimo priemonės

1. Taryba atsakinga už tai, kad bent buitiniams vartotojams ir labai mažoms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kurių praėjusių metų vidutinis elektros energijos suvartojimas yra mažesnis kaip 100 000 kWh, būtų suteikta galimybė be papildomo mokėjimo naudotis bent viena nepriklausomų tiekėjų pasiūlymų palyginimo priemone (toliau – palyginimo priemonė), įskaitant pasiūlymus dėl kintamosios elektros energijos kainos sutarčių, kuri atitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus, šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Taryba, įgyvendindama šio straipsnio 1 dalį, iš Tarybai skirtų asignavimų organizuoja šio straipsnio 1 dalyje numatytos palyginimo priemonės sukūrimą ir veikimą, jeigu rinkoje bent 6 mėnesius neveikia patikimumo ženklą turinti palyginimo priemonė, taip pat vykdo šios palyginimo priemonės veikimo priežiūrą ir užtikrina, kad informacija joje būtų pateikiama objektyviai, tiksliai ir leistų vartotojui palyginti nepriklausomų tiekėjų pasiūlymus arba palyginimo priemonės valdytojo prašymu suteikia šio valdytojo lėšomis sukurtai palyginimo priemonei patikimumo ženklą, jeigu ši priemonė atitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus.

3. Taryba tvirtina palyginimo priemonės patikimumo ženklo suteikimo tvarkos aprašą, kuriame įtvirtinama palyginimo priemonės patikimumo ženklo suteikimo, sustabdymo ir panaikinimo tvarka, ir prižiūri patikimumo ženklą turinčių palyginimo priemonių veikimą.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta palyginimo priemonė turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) palyginimo priemonę valdantis asmuo, taip pat kuriantis, diegiantis ir jos veikimo užtikrinimą (administravimą) atliekantis asmuo turi būti nesusijęs su elektros energijos tiekimo rinkos dalyviais. Laikoma, kad toks asmuo ir rinkos dalyvis, kaip ūkio subjektai, yra susiję, jeigu vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai (per trečiuosius ūkio subjektus) turi daugiau kaip pusę kito ūkio subjekto akcijų, kitokių vertybinių popierių ar turto arba turi teises į daugiau kaip pusę balsų, arba turi teisę skirti daugiau kaip pusę priežiūros ar valdymo organų narių, arba turi ūkio subjekto valdymo teisę;

2) palyginimo priemone turi būti užtikrinama, kad dėl paieškos rezultatų visoms elektros energetikos įmonėms būtų taikomas vienodas režimas;

3) turi būti aiškiai nurodoma, kam palyginimo priemonė priklauso (palyginimo priemonės valdytojas ir jo kontaktiniai duomenys, asmuo, užtikrinantis tokios priemonės veikimą (administravimą) ir jo kontaktiniai duomenys, taip pat asmuo, vykdomas palyginimo priemonės kontrolę ir jo kontaktiniai duomenys), ir informacija apie palyginimo priemonės finansavimą;

4) palyginimo priemonėje turi būti nustatyti aiškūs ir objektyvūs kriterijai, kuriais turi būti grindžiamas produktų, įskaitant paslaugų, palyginimas, ir jie turi būti atskleisti;

5) palyginimo priemonėje teikiama informacija turi būti aiški ir nedviprasmiška;

6) palyginimo priemonėje turi būti teikiama tiksli ir naujausia informacija ir nurodyta, kada buvo atliktas paskutinis atnaujinimas;

7) palyginimo priemonė turi būti prieinama neįgaliesiems – pastebima, lengvai naudojama, suprantama ir patvari;

8) palyginimo priemonėje turi būti numatyta veiksminga pranešimo apie neteisingą informaciją apie paskelbtus pasiūlymus procedūra;

9) atliekant palyginimus palyginimo priemonėje asmens duomenis (vartotojo objekto adresą, vartotojo kontaktinę informaciją: telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą) ir suvartojamą elektros energijos kiekį pateikti turi būti prašoma tik tokios apimties, kuri yra minimaliai būtina palyginimui atlikti;

10) palyginimo priemonėje turi būti sudaryta galimybė palyginti visų nepriklausomų tiekėjų mažmeninius elektros energijos tiekimo pasiūlymus, skirtus šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims;

11) palyginimo priemonė turi atitikti Tarybos nustatytus minimalius funkcinius reikalavimus.

5. Taryba nustato palyginimo priemonės minimalius funkcinius reikalavimus, kurie turi būti suderinti su nepriklausomų tiekėjų pasiūlymų vartotojams galimybėmis (įvairove), priklausančiomis nuo šiems vartotojams įdiegtų apskaitos prietaisų savybių.

6. Palyginimo priemonės valdytojas turi teisę rinkti ir tvarkyti šio straipsnio 4 dalies 9 punkte nurodytus asmens duomenis, reikalingus palyginimui atlikti, jeigu vartotojas sutinka.

7. Taryba turi teisę rinkti ir tvarkyti asmens duomenis, reikalingus suteikti patikimumo ženklus. Asmuo, siekiantis įgyti palyginimo priemonės patikimumo ženklą, elektroniniu būdu pateikia Tarybai Tarybos nustatytos formos informaciją, nurodydamas šiuos asmens duomenis: vardą, pavardę, pavadinimą, jeigu deklaraciją teikia fizinis asmuo, gimimo datą arba asmens kodą, juridinio asmens kodą, kai deklaraciją teikia juridinis asmuo, palyginimo priemonės interneto svetainės adresą, kontaktinius duomenis (telefono numerį, elektroninio pašto adresą).

8. Siekdami užtikrinti tinkamą šio straipsnio 1 dalyje nustatytos palyginimo priemonės veikimą, nepriklausomi tiekėjai Tarybos nustatyta tvarka, terminais ir (ar) periodiškumu privalo pateikti Tarybai ir (ar) patikimumo ženklą turinčios palyginimo priemonės valdytojui atvirų duomenų formatu nustatytos apimties informaciją apie tiekimo ir kitų paslaugų pasiūlymus, teikiamus buitiniams vartotojams ir labai mažoms įmonėms, kurių praėjusių metų vidutinis elektros energijos suvartojimas yra mažesnis kaip 100 000 kWh, įskaitant pasiūlymus kintamosios kainos sutartims sudaryti. Tarybai ir (ar) patikimumo ženklą turinčios palyginimo priemonės valdytojui draudžiama teikti šią informaciją atskiriems elektros energetikos rinkos dalyviams, įskaitant nepriklausomus tiekėjus.

9. Palyginimo priemonių valdytojai ir tinklų operatoriai bendradarbiauja dėl duomenų mainų, jų sąveikumo ir jų integracijos į informacines sistemas.“

16 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vartotojų perėjimas nuo reguliuojamo elektros energijos tiekimo prie sutartiniais santykiais su nepriklausomais tiekėjais pagrįsto aprūpinimo elektros energija įgyvendinamas šio įstatymo 43 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Už centralizuotą vartotojų informavimą visuomenės ~~ir kitomis~~ **ir (ar) individualiomis** informavimo priemonėmis, **naudojant vartotojų kontaktinius duomenis**, apie elektros energijos rinkos liberalizavimą ir jo procesą yra atsakingas skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų.“

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 6 straipsnis įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 15 straipsnis įsigalioja 2021 spalio 1 d.
3. Lietuvos Respublikos energetikos ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo parengia ir priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
4. Taryba, įgyvendindama šio įstatymo 15 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 52¹ straipsnio 1 dalį, iki 2021 m. rugsėjo 30 d. nustato palyginimo priemonės minimalius funkcinis reikalavimus, teikiamos informacijos apie tiekimo ir kitų paslaugų pasiūlymų, įskaitant pasiūlymus kintamosios kainos sutartims sudaryti, teikimo tvarką, apimtį, terminus ir (ar) periodiškumą, patvirtina nepriklausomų tiekėjų pasiūlymų palyginimo priemonės patikimumo ženklo suteikimo ir šį ženklą turinčių palyginimo priemonių priežiūros tvarką, taip pat organizuoja šio įstatymo 15 straipsnyje išdėstyto Elektros energetikos įstatymo 52¹ straipsnio 1 dalyje numatytos palyginimo priemonės, apimančios nepriklausomų tiekėjų pasiūlymus buitiniams vartotojams ir neapimančios kintamos kainos pasiūlymų, sukūrimą ir veikimą ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 1 d. Ne vėliau kaip iki 2023 metų gruodžio 31 d. Taryba, įgyvendindama šio įstatymo 15 straipsnyje išdėstyto Elektros energetikos įstatymo 52¹ straipsnio 5 dalį, užtikrina, kad būtų nustatyti minimalūs palyginimo priemonės funkciniai reikalavimai, kurie būtų suderinti su išmaniųjų apskaitos sistemų savybėmis, taip pat, kad būtų išnaudota galimybė palyginimo priemonėje panaudoti vartotojų elektros energijos suvartojimo duomenis, kad nepriklausomų tiekėjų pasiūlymų palyginimas būtų atliekamas kaip galima tiksliau.
5. Šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyto Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 6 dalies nuostatos taikomos ir tiems vartotojams, kuriems garantinis elektros energijos tiekimas užtikrinamas šio įstatymo įsigaliojimo dieną, išskyrus buitinius vartotojus. Minėtoje dalyje nurodyti vartotojų, kuriems užtikrinamas garantinis elektros energijos tiekimas, informavimo ir (ar) nesutikimų pateikimo terminai skaičiuojami nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.
6. Šio įstatymo 11 straipsnyje išdėstyto Elektros energetikos įstatymo 47 straipsnio 3 dalies pirmojo sakinio nuostatos taikomos tik elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarčių arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių, sudarytų po šio įstatymo įsigaliojimo, nutraukimui.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas